

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 117 din 15.03.2023

Dosar nr.: 153/2022

Petiția nr.: 1569/02.03.2022

Petent:

Reclamați: Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București, Primăria Municipiului București

Obiect: neacordarea unor stimulente financiare pentru persoană cu dizabilități

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București

Primăria Municipiului București

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 1569/22.03.2022 și 2101/22.03.2021, a citat părțile în data 22.03.2022.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama ca fiind discriminatorii prevederile anexei 1 A Hotărârii Consiliului General al Municipiului București nr. 330/2017 care prevede condițiile de acordare a stimulentei pentru integrare socială a persoanelor adulte cu handicap de către Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București.

6. Astfel, petentul este persoană cu dizabilitate, deținând certificat de încadrare în grad handicap grav, emis de Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap din cadrul Consiliului Județean Dâmbovița, în data 26.02.2020, pentru boala Parkinson YOPD.

7. Acesta precizează că, la data 19.12.2021, a formulat o solicitare Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București în vederea acordării stimulentei financiar pentru integrarea socială a persoanelor adulte cu handicap, fiindu-i respinsă întrucât,

prevederile H.C.G.M.B. nr. 330/30.08.2017, completate de H.C.G.M.B 297/2018, privind stabilirea unor condiții de acordare a stimulentei financiare, indică faptul că beneficiarii stimulentei financiare sunt adulții cu handicap care au domiciliul stabil/reședința pe raza municipiului București, cu cel puțin 6 luni înainte de depunerea cererii și este acordat în următoarele condiții:

8. Se acordă pentru adulții cu handicap care au domiciliul stabil/reședința pe raza municipiului București;

9. Se acordă pentru adulții cu handicap care au Certificatul de încadrare în grad de handicap emis de către una din Comisiile de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap de la nivelul sectoarelor Municipiului București;

10. S-au depus toate actele doveditoare menționate anterior;

11. Se acordă sub rezerva achitării de către beneficiar a obligațiilor de plată față de bugetul local.

12. Conform acestor prevederi, stimulentele financiare se acordă doar în situația în care există o încadrare în grad de handicap dispusă de una dintre Comisiile de Evaluare a Persoanelor Adulte cu handicap de pe raza municipiului București iar emitentul certificatului petentului de încadrare în grad de handicap este pe raza județului Dâmbovița.

Sușinerile reclamațiilor

Primăria Municipiului București

13. Reclamatul, prin notele scrise depuse la dosar, precizează că Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București pune în aplicare Hotărârea Consiliului General al Municipiului București, acordând suplimentar stimulente financiare persoanelor cu nevoi speciale - cetățeni ai Municipiului București - care au fost evaluate și au obținut certificate de încadrare într-un grad de handicap de la una din comisiile Municipiului București.

14. Astfel, la fundamentarea bugetului pentru acordarea stimulentei financiare s-au luat în calcul persoanele cu handicap din Municipiul București, așa cum este legal, neputându-se acorda aceste facilități și persoanelor cu handicap din alte unități administrative-teritoriale.

15. Acest criteriu a fost introdus pentru a preveni migrarea unui număr foarte mare de persoane adulte cu handicap din localitățile învecinate, cetățeni care deși dețin certificatul de încadrare în grad de handicap eliberat de comisiile de evaluare de la nivelul județelor și-ar putea stabili reședința în București, în acest fel devenind eligibili pentru a primi stimulentele financiare și, urmarea acestei potențiale stări de fapt, ar fi dezechilibrarea bugetului local, buget ce a fost elaborat ca urmare a estimării numărului de persoane cu handicap, cetățeni ai Municipiului București și nu la nivelul întregii țări.

16. Reclamatul precizează că Direcția Generală a Municipiului București a solicitat petentului să-și transcrie certificatul de handicap în conformitate cu legislația în vigoare.

Primăria Municipiului București

17. Reclamatul, prin notele scrise înregistrate cu nr. 2705/12.04.2023, precizează că, în conformitate cu art. 15 alin. (3) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, autoritățile administrației publice locale acordă beneficii de asistență socială, în bani sau în natură,

susținute din bugetele locale ca măsuri complementare celor acordate de autoritățile administrației publice centrale. Prin urmare, sumele necesare acordării stimulentului aprobat prin Hotărârea CGMB nr. 330/2017 sunt asigurate în integralitate de la bugetul local al Municipiului București, în conformitate cu art. 15 alin. (3) din Legea nr. 292/2011.

18. Reclamata susține că certificatul pe care reclamantul îl deține are importanță pentru a beneficia de prestațiile sociale ce se acordă prin Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și de alte scutiri și beneficii ce se acordă în baza unor legi, la nivel național. În metodologia privind acordarea stimulentului financiar pentru integrarea socială a persoanelor adulte cu handicap, Anexa 1 la H.C.G.M.B. nr. 330/2017, este prevăzut la Capitolul condiții de acordare, condiția ca certificatul de încadrare în grad de handicap să fie emis de una din Comisiile de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap de la nivelul sectoarelor Municipiului București.

19. În condițiile în care reclamantul deține un certificat de încadrare în grad de handicap emis de Consiliul județean Dâmbovița, este evident că acesta nu îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute de Metodologia anexa la H.C.G.M.B. nr.330/2017.

20. Totodată, reclamata anexează notelor scrise, răspunsul primit de petent de la Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București, prin care i se expun motivele refuzului acordării stimulentului financiar solicitat. La finalul acestuia, petentului i se pune în vedere că are posibilitatea de a se adresa Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap din cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecției Copilului sector 4 în vederea reevaluării și emiterii unui nou certificat de încadrare în grad handicap.

IV. Cadrul legal aplicabil

21. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 50 - Protecția persoanelor cu handicap

„Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) *„Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect*

restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 10 „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;

a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14 - Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Analiza în prezenta cauză

22. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”.¹

23. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- **la situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,

- **la situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat² în această situație.

24. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

✓ o persoană este tratată în mod nefavorabil;

✓ prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

✓ iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

25. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:³

✓ existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

✓ existența unui criteriu de discriminare;

✓ existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

✓ tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

✓ existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

26. Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării analizează prevederile anexei 1 A din Hotărârea Consiliului General Al Municipiului București nr. 330/2017 care stipulează condițiile de acordare a stimulentului pentru integrare socială a persoanelor adulte cu handicap de către Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București.

27. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că, în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este generat de apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în relație cu apartenența acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 alin. (1) al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de către petent ar constitui un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părților reclamate.

28. Cu privire la tratamentul diferențiat se poate constata că pot beneficia de stimulentul oferit de către C.G.M.B. doar persoanele care au certificat de handicap emis pe raza municipiului București.

29. Colegiul director constată că, prin modul de acordare a stimulentului, se creează o diferențiere între persoanele cu handicap, pe baza domiciliului pe care aceștia l-au deținut la momentul emiterii certificatului de încadrare în grad de handicap.

30. Astfel, din cauza domiciliului deținut la momentul emiterii documentului menționat, petentul nu își poate exercita dreptul la măsurile de asistență socială în aceleași condiții de egalitate cu persoanele cu handicap care dețin un certificat emis de către una dintre Comisiile de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap de la nivelul sectoarelor municipiului București.

31. Colegiul Director constată că persoanele care dețin un certificat de încadrare în grad handicap în altă localitate față de București, la mutarea domiciliului pe raza Municipiului

București, pentru a beneficia de stimulentele financiare, sunt obligate să se adreseze Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap din cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecției Copilului în vederea reevaluării și emiterii unui nou certificat de încadrare în grad handicap, deși acest document este emis de o instituție publică și este recunoscut pe întreg teritoriul țării. Astfel, persoanele care dețin un certificat de încadrare în grad de handicap, care își mută domiciliul din altă localitate în Municipiul București, sunt obligate să refacă un act valabil, uneori nerevizibil, în vederea exercitării dreptului la măsurile de asistență socială.

32. Metodologia privind organizarea și funcționarea Comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, aprobată prin HG nr. 430/2008 prevede la art. 12, alin. 2 următoarele: „*CertIFICATELE DE ÎNCADRARE ÎN GRAD ȘI TIP DE HANDICAP ȘI CERTIFICATELE DE ORIENTARE PROFESIONALĂ ELIBERATE DE COMISIA DE EVALUARE ÎN CONDIȚIILE ALIN. 1 ȘI AFLETE ÎN TERMEN DE VALABILITATE SUNT RECUNOSCUTE ÎN CAZUL TRANSFERULUI DOSARULUI PERSOANEI CU HANDICAP DINTR-O UNITATE ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ ÎN ALTA, RESPECTIV DINTR-O SUBDIVIZIUNE ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ ÎN ALTA*”.

33. De altfel în HCGMB nr. 330 din 2017 și în metodologia care face parte integrantă sunt stabilite următoarele criterii de acordare:

✓ -domiciliul stabil sau viza de reședință în Municipiul București cu cel puțin 6 luni înainte de depunerea cererii;

✓ să nu aibă datorii neșalonate către bugetul local.

34. Cele două condiții impuse pentru acordarea stimulentei sunt condiții rezonabile și pe deplin justificate.

35. Prevederile normative ale Legii 292/2011 circumstanțiază aplicabilitatea teritorială a asistenței sociale prin trimitere la domiciliu și reședința. În consecință, condiția suplimentară referitoare la emiterea certificatului de încadrare în grad de handicap de către partea reclamată, adaugă la lege cât și la cuprinsul H.C.G.M.B. nr. 330/30.08.2017 completată de H.C.G.M.B. 297/2018.

36. Având în vedere cele menționate, Colegiul director apreciază că H.C.G.M.B. nr. 330/30.08.2017 completată de H.C.G.M.B. 297/2018 se aplică și pentru persoanele ale căror certificate de încadrare în grad de handicap au fost înlocuite de o comisie de evaluare a persoanelor adulte cu handicap din sectoarele municipiului București, care au domiciliul/reședința în București de cel puțin 6 luni precum și care nu au datorii neșalonate la bugetul de stat.

37. Având în vedere toate prevederile legislative incidente în prezenta cauză, Colegiul director constată că sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare raportat la art. 2 alin.(1) coroborat cu art. 10 lit. a) și h) din O.G. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. (1) și art. 10 lit. a) și h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamațiilor cu avertisment, potrivit art. 2 alin.(1) coroborat cu art. 10 lit. a) și h) și art. 26 alin.(1) din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
3. Recomandă părții reclamate să întreprindă toate măsurile necesare în vederea eliminării oricăror condiții discriminatorii;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE - Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA - Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

SULIMAN SECYL – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

Redactată și motivată: HG/AB

Data redactării: 23.03.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.